

Protokoll fört vid Kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR) 2025-02-11

Tidpunkt: 10:30-12:00

Plats: Älvsjö Stationsgata 21, plan 2, rum 270

Närvarande: se sidan 2 i protokollet

Dag för justering: 2025-02-12

Lena Hedquist
Ordförande

Lena Josefsson
Vice ordförande

Närvarande:

Ordförande: Lena Hedquist (SPF Seniorerna)

Vice ordförande: Lena Josefsson (PRO)

Ledamöter: Anders Lidbeck (SPF Seniorerna)
Claes Tjäder (PRO)
Irene Svensson (SPF Seniorerna)
Margaretha Persson (SKPF)
Marianne Rogell Eklund (PRO)
Monica André (SPF Seniorerna) under
punkt 1-6

Ersättare: Catarina Stavenberg (SPF Seniorerna)
Elisabet Sundelin (SPF Seniorerna)
Inga Lundvall (SKPF)
Karin AM Månsson (PRO)
Marie-Louise Andersén (SKPF)
Roger Anderson (PRO)
Suzanne Lindqvist (PRO)

Övriga: Sirpa Pyörre, adjungerad, representant
för (IKINUORET)

Förhinder:

Ledamot: Gudrun Hammar (SKPF)

Ersättare: Karin C Månsson (SPF Seniorerna)
Inger Blomberg (SPF Seniorerna)

Närvarande tjänstemän: Äldredirektör Karin Bülow,
äldreombudsman Margareta Ericson och administratör Tina
Jansheden.

1. Mötets öppnande

Ordförande Lena Hedquist (SPF Seniorerna) öppnar dagens sammanträde och hälsar alla välkomna.

Äldredirektör Karin Bülow informerar om att dagens sammanträde avslutas kl. 12.00 med en nationellt utlyst tyst minut för att hedra offren i våldsdådet i Örebro.

2. Genomgång av närvaro

Sekreterare noterar närvaro.

3. Val av protokolljusterare

Ordförande Lena Hedquist (SPF Seniorerna) utses att tillsammans med vice ordförande Lena Josefsson (PRO) justera dagens protokoll.

4. Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning

Inga övriga frågor anmäls och dagordningen fastställs.

5. Norrtälje kommun – Civil beredskap för äldre och funktionshindrade

Madeleine Rietschel, äldre- och funktionshinderombudsman i Norrtälje kommun, informerar om sitt fördjupningsarbete kring civil beredskap för äldre och funktionshindrade personer i kris och krig.

Arbetet har resulterat i 13 förslag på åtgärder:

- En internationell konvention om äldre personers rättigheter.
- Handbok till kommuner, frivilliga organisationer och föreningar.
- Öka insikterna om varierande behov i krig och kris, olika funktionshinder samt olika personligheter.
- Vid övningar – krav på deltagare från grupper med olika funktionshinder och äldre.
- Öka förmågan att kommunicera till målgrupperna vid olika kriser. Viktigt med skriftlig information.
- Utveckla trygghetspunkterna, använd kända lokaler som bibliotek, simhallar och vårdcentraler samt organisera digitalt stöd till mer än att bara ladda batterier.
- Uppmuntra fler att tala om de ”osynliga grupperna” innan något händer.

- Polisen borde få i uppdrag att utveckla konceptet Grannsamverkan att även verka i kris och krig, inte bara vid inbrott.
- Involvera hembygdsgårdarna, de kan fylla ett stort behov.
- Kommuner borde ha i uppdrag att ta fram rutiner för hur beredskap kan fungera inom Myndigheten för delaktighets områden.
- Krav på att krisberedskap ska ingå i upphandling av äldreboenden och hemtjänst.
- Krav på kommuner att ta fram kontinuitetsplaner för särskilt sårbara grupper och för de som bor ensamma utan stöd av socialtjänstlagen.
- Krav på evakueringsplan på äldreboenden och LSS-boenden.

KPR frågar hur politikerna ska engageras i arbetet. Madeleine Rietschel svarar att hon arbetar nära politikerna i Norrtälje kommun. Utöver det har hon bland annat informerat representanter för försvarsmakten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap samt tidigare även träffat äldreministern.

KPR framför vikten av att använda funktionsnedsattas erfarenheter och kunskaper som resurs i arbetet.

KPR framför vikten av att sprida information om var stadens trygghetspunkter är placerade och anser att informationen ska skickas per post för att nå så många som möjligt. Karin Bülow svarar att det är stadsdelsnämndernas ansvar att informera om trygghetspunkterna och att de provar olika vägar för att på bästa sätt nå ut med informationen.

6. Stockholm stad och äldreförvaltningen – Civil beredskap i staden

Carl Smitterberg, enhetschef och Annelie Svensson, strateg, enheten för kommunikation, omvärld och beredskap, informerar om arbetet med civil beredskap i staden.

Enheten arbetar bland annat med planering, utbildning, träning och utveckling kring beredskap samt säkerhetsfrågor både internt och stadsövergripande.

Stadens mål för säkerhetsarbete och civilt försvar har liv och hälsa i fokus. Bland annat att säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna och värna civilbefolkningen.

Risker för äldreomsorgen är exempelvis brand i boende, större utbrott av smitta, konkurs, digitala system och brist på vatten, el, livsmedel och omsorgspersonal.

Vid skärpt beredskap är kommunernas uppdrag inom det civila försvaret att upprätthålla de centrala, samhällsviktiga verksamheter som de ansvarar för, barn- och äldreomsorg, socialtjänst, skola och teknisk infrastruktur samt kommunikation. Vid högsta beredskap är enligt lag totalförsvarsverksamhet det enda kommunen ska bedriva. Exempel är att säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna, värna civilbefolkningen och stödja försvarsmakten. I stadens organisation för ledning och styrning ansvarar äldreförvaltningen för hälsa, vård och omsorg där äldreomsorg ingår.

Under 2024 genomfördes bland annat en beredskapskartläggning av kommunal dygnet runt-verksamhet inom socialtjänst och äldreomsorg. Krisledningsövning och övning av krisorganisation har genomförts. Staden genomförde en krigsledningsövning för första gången på flera årtionden. Planerat för 2025 är bland annat att stödja särskilda boenden och hemtjänst med mallar för kontinuitetsplanering samt att stärka grundkunskapen om civilt försvar hos enskilda medarbetare inom socialtjänst och äldreomsorg. Stadsdelsförvaltningar och privata utförare arbetar bland annat med lagring av livsmedel i särskilda boenden, inköp av utrustning samt utbildning om totalförsvar och krishantering.

KPR frågar om förberedelser för de boende om det skulle inträffa en skjutning på ett äldreboende.

Carl Smitterberg svarar att det kan vara svårt att förbereda de boende på en sådan situation. Det är att larma polisen och deras uttryckning och ingripande som är första prioritet.

KPR frågar om det sker brandövningar på vård- och omsorgsboenden.

Karin Bülow svarar att personalen övar regelbundet men inte alltid tillsammans med de boende då det kan upplevas förvirrande och skrämmande. Övning sker ofta tillsammans

med räddningstjänsten.

KPR frågar vad som händer om internet slås ut, finns det exempelvis medicinlistor och andra viktiga uppgifter tillgängliga i pappersform på vård- och omsorgsboenden. Karin Bülow svarar att det är ett grundläggande lagkrav.

7. Anmälan av protokolljustering KPR 2025-01-21

Anmälan läggs till handlingarna.

8. Anmälan av protokolljustering ÄN 2025-01-28

Anmälan läggs till handlingarna.

9. Genomgång av ärenden äldrenämnden 2025-02-18

- a. Ärende 7: Verksamhetsberättelse 2024 för äldrenämnden
Dnr: ALD 2024/365
Handläggare: Eva-Lena Eirefelt

Karin Bülow informerar om att verksamhetsberättelsen syftar till att följa upp de budgetuppdrag som kommunfullmäktige har fastställt och som har tilldelats äldrenämnden för innevarande år. Verksamhetsberättelsen för äldrenämnden är i huvudsak en återrapportering till politiken att uppdragen är utförda.

KPR frågar om det finns något i verksamhetsplanen som inte har hunnits med.

Karin Bülow svarar att alla uppdrag där äldreförvaltningen är ägare av uppdraget har hunnits med men att det kan finnas uppdrag som är påbörjade men inte helt utförda.

- b. Ärende 8: Upphandling för sociala besök 2026
Dnr: ALD 2024/449
Handläggare: Charlotta Olofsson och Tove Ahner

KPR stöder förvaltningens synpunkter och förslag.

- c. Ärende 11: Remiss av betänkandet - Ett språkkrav för språkutveckling (SOU 2024:78)
Dnr: ALD 2025/14
Handläggare: Lena Alksten

KPR stöder förvaltningens synpunkter och förslag.

- d. Ärende 12: Remiss av handlingsplan för arbete mot rasism

Dnr: ALD 2024/435

Handläggare: Marjo Tuomi

KPR stöder förvaltningens synpunkter och förslag.

KPR frågar varför rasism mot asiater inte ingår.

Karin Bülow tar med sig frågan.

- e. Ärende 13: Remiss av motion om införandet av anhörigluncher

Dnr: ALD 2025/6

Handläggare: Åsa Ahlsved

KPR stöder förvaltningens synpunkter och förslag.

- f. Ärende 14: Skrivelse angående miljöbilar

Dnr: ALD 2024/445

Handläggare: Anders Håkansson

KPR stöder förvaltningens synpunkter och förslag.

- g. Ärende 15: Skrivelse angående hjälp med att säga upp ofrivilliga prenumerationer eller abonnemang

Dnr: ALD 2024/432

Handläggare: Annelie Svensson

KPR stöder förvaltningens synpunkter och förslag.

10. Ordförandens information

Lena Hedquist meddelar att KPR återkommer med önskemål om innehåll till den kommande utbildningsdagen.

11. Äldredirektörens information

Karin Bülow informerar om att utbildningsdagen för KPR är planerad till den 28 mars klockan 9.00-15.30 och hålls på äldreförvaltningen. Inbjudan kommer.

12. Äldreombudsmannens information

Margareta Ericson har bjudit in representanter från KPR och samtliga ordförande för stadsdelsnämndernas pensionärsråd till en workshop inför revideringen av handlingsplanen för en äldrevänlig stad.

13. Övriga frågor

Inga övriga frågor är anmälda.

Sammanträdet avslutas med en tyst minut för att hedra offren i våldsdådet i Örebro.

Sekreterare Tina Jansheden